

**Analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului pentru
modificarea Hotărârii Guvernului nr. 299/2018 cu privire la aprobarea structurii și
efectivului-limită ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor**

Titlul analizei impactului <i>(poate conține titlul propunerii de act normativ)</i>	Analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 299/2018 cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
Data	Decembrie 2025
Autoritatea administrației publice	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
Subdiviziunea	Secția Management Instituțional
Persoana responsabilă și datele de contact	Valeria Secaș (mail: valeria.secas@spcsb.gov.md , tel. 079000450)

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează a fi soluționate.

Structura actuală a SPCSB nu include o subdiviziune specializată responsabilă de instruirea continuă a entităților raportoare și de supravegherea modului în care acestea implementează cerințele Legii nr. 308/2017. Ca rezultat, procesul de formare profesională nu este unul uniform, fiind realizat fragmentat, ocazional și fără o capacitate instituționalizată de planificare, actualizare și monitorizare. În același timp, nivelul de conformare al entităților raportoare variază semnificativ, iar SPCSB nu dispune de un mecanism intern dedicat pentru a organiza instruire continuă și a evalua în mod sistematic gradul de implementare a cadrului legal, pentru a identifica deficiențele sectoriale și pentru a propune măsuri de remediere.

Problema este amplificată de noile obligații pe care Republica Moldova și le-a asumat în contextul alinierii la standardele Uniunii Europene și la Recomandările FATF. Documentele strategice aprobate la nivel guvernamental - Planul de creștere al Republicii Moldova 2025–2027 și Programul național de aderare la UE 2025–2029, prevăd expres necesitatea instituirii unui Centru național de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Aceste angajamente impun ca SPCSB să dețină o capacitate internă consolidată, profesionalizată și permanentă dedicată instruirii, supravegherii și evaluării conformării entităților raportoare.

În prezent, SPCSB nu are resursele umane necesare pentru a gestiona aceste responsabilități crescânde, care subliniază importanța instruirii sistematice, adaptate și orientate spre practică. Implementarea unei platforme naționale de învățare continuă, inițiată prin Acordul de cooperare cu ASEM și INCE, nu poate avansa în lipsa unei subdiviziuni interne care să o coordoneze, să asigure actualizarea materialelor de instruire și să monitorizeze impactul formării asupra nivelului de conformare.

Prin urmare, problema centrală constă în absența unei capacități instituționale interne dedicate instruirii și supravegherii conformării, fapt care limitează eficiența SPCSB, afectează calitatea implementării cadrului legal de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și împiedică îndeplinirea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova. Crearea Serviciului supraveghere și formare profesională oferă soluția necesară pentru consolidarea proceselor de instruire, pentru uniformizarea aplicării standardelor legale și pentru asigurarea unui mecanism intern de monitorizare continuă a conformării sectoriale.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.

În prezent, SPCSB se confruntă cu o serie de limitări structurale și funcționale care afectează atât capacitatea instituției de a-și îndeplini eficient mandatul legal, cât și nivelul de conformare al entităților raportoare la cerințele Legii nr. 308/2017. Principala problemă identificată constă în absența unei subdiviziuni specializate care să gestioneze, în mod coordonat și continuu, procesul de instruire profesională a entităților raportoare și a autorităților de supraveghere, precum și monitorizarea modului în care acestea implementează prevederile cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Activitățile de formare profesională sunt, în această formulă, dispersate, ocazionale și realizate fără un mecanism instituțional intern care să asigure planificarea strategică, actualizarea periodică și evaluarea impactului instruirilor. Totodată,

monitorizarea gradului de conformare se desfășoară fragmentat, nefiind susținută de o structură dedicată responsabilă de colectarea, analizarea și interpretarea consecventă a datelor sectoriale.

Această problemă are efecte directe asupra mai multor categorii de entități. În primul rând, entitățile raportoare - din sectorul financiar bancar, non-bancar și cel al liber-profesioniștilor - resimt lipsa unei instruirii continue și adaptate riscurilor specifice fiecărui domeniu. În lipsa unor programe coerente de formare, nivelul lor de înțelegere și aplicare a cerințelor de prevenire și combatere spălării banilor și finanțării terorismului variază semnificativ, ceea ce duce la implementare neuniformă, deficiențe în identificarea și raportarea tranzacțiilor suspecte, precum și capacitate redusă de aplicare a măsurilor privind cunoașterea clientului, beneficiarul efectiv și sancțiunile financiare internaționale. În al doilea rând, autoritățile de supraveghere prudențială și profesiile libere sunt afectați prin dificultatea de a asigura o supraveghere unitară, bazată pe un nivel standardizat de instruire a entităților monitorizate.

La apariția acestei probleme contribuie o serie de factori structurali și evolutivi. Primul factor este lipsa unei subdiviziuni specializate în organigrama SPCSB care să preia responsabilitatea exclusivă pentru instruire, conformare și supraveghere - o lacună care afectează eficiența sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Un al doilea factor îl constituie creșterea continuă a complexității cadrului legal și instituțional în domeniu, inclusiv extinderea regulilor către domenii noi, mecanismele de sancțiuni financiare internaționale sau noile standarde privind beneficiarul efectiv etc. Această evoluție impune un nivel ridicat de expertiză, actualizare constantă și instruire continuă, care nu poate fi realizată în mod sustenabil fără o structură internă dedicată. Un al treilea factor este reprezentat de obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova, în special în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană și ca urmare a recomandărilor formulate de MONEYVAL, care au subliniat importanța consolidării capacității de instruire și existența unui mecanism instituțional pentru dezvoltarea competențelor profesionale. În fine, un factor important îl constituie inițierea procesului de creare a unei platforme naționale de învățare continuă, extinsă către un viitor Centru de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, realizat în parteneriat cu ASEM și INCE

Această platformă nu poate deveni operațională în mod eficient fără o subdiviziune internă care să o coordoneze și să-i asigure caracterul de continuitate.

Pe termen scurt, menținerea situației curente ar perpetua fragmentarea procesului de instruire, lipsa unei abordări sistemice și neuniformitatea nivelului de conformare a entităților raportoare. Pe termen mediu și lung, efectele negative ar fi amplificate, având în vedere accelerarea reformelor legislative și instituționale în domeniu, obligațiile tot mai complexe în cadrul procesului de aderare a RM la UE și cerințele viitoarei evaluări MONEYVAL. În lipsa unei schimbări structurale, SPCSB nu va putea răspunde în mod adecvat acestor obligații și riscă să nu îndeplinească standardele internaționale, afectând atât eficiența sistemului național, cât și credibilitatea Republicii Moldova la nivel european și internațional.

Justificarea necesității schimbării derivă, așadar, din necesitatea consolidării rezilienței instituționale a SPCSB și a capacității acestuia de a asigura instruire continuă, supraveghere sistematică și monitorizare profesionistă a conformării. Crearea Serviciului supraveghere și formare profesională, prevăzută în proiectul de Hotărâre de Guvern, reprezintă soluția indispensabilă pentru remedierea deficiențelor actuale, pentru implementarea coerentă a angajamentelor asumate la nivel național și internațional, precum și pentru dezvoltarea viitoare a platformei de instruire în domeniu. Această reformă instituțională va permite unificarea proceselor de instruire și conformare, va reduce vulnerabilitățile sectoriale și va consolida competitivitatea și eficiența eforturilor naționale în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Suplimentar evocăm că, numărul funcțiilor publice de conducere, funcțiilor publice de conducere cu statut special, inclusiv funcțiile de demnitate publică conform structurii propuse va constitui 10 unități, ceea ce constituie 27% din efectivul-limită al Serviciului, fapt ce denotă corespunderea cu cerințele Anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin care au fost aprobate Normele privind instituirea subdiviziunilor structurale ale autorității publice aprobate, care stabilește acest coraport la 30% din efectivul limită.

Astfel, Serviciul va avea 39 unități de personal conform următoarei structuri și organigrame:

S T R U C T U R A

Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor

Conducerea (3 u.p.)

Serviciul Audit Intern (1 u.p.)
Serviciul Protecția Datelor cu Caracter Personal (1 u.p.)
Secția Analiză Strategică (5 u.p.)
Secția Analiză Operațională (11 u.p.)
Serviciul Conformitate și Control (5 u.p.)
Serviciul Supraveghere și Formare Profesională (3 u.p.)
Serviciul Cooperare și Comunicare Strategică (4 u.p.)
Serviciul Securitate și Tehnologia Informației (2 u.p.)
Secția Management Instituțional (4 u.p.)

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei.

Principala cauză a apariției problemei este lipsa unei subdiviziuni specializate în cadrul SPCSB care să fie responsabilă de instruirea continuă a entităților raportoare și de monitorizarea aplicării cadrului legal în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Activitățile de formare au fost până acum dispersate și ocazionale, fără un mecanism instituțional pentru planificarea, coordonarea și evaluarea lor. În același timp, creșterea complexității cadrului legislativ și a obligațiilor internaționale, inclusiv celor din procesul de aderare la UE și recomandările MONEYVAL, a accentuat necesitatea unei structuri dedicate instruirii și supravegherii.

Totodată, numărul tot mai mare și diversitatea entităților raportoare, precum și apariția unor domenii noi, au generat o presiune suplimentară asupra SPCSB, care nu dispune de resursele umane necesare pentru a oferi instruire adaptate și pentru a evalua sistematic gradul de conformare.

În final, inițierea platformei naționale de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, în parteneriat cu ASEM și INCE a evidențiat încă o dată necesitatea existenței unei subdiviziuni interne care să asigure coordonarea și funcționarea acesteia.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție.

Problema lipsei unei structuri specializate pentru instruire și supravegherea conformării în cadrul SPCSB s-a accentuat treptat pe măsură ce cadrul legal în domeniu și obligațiile internaționale ale Republicii Moldova au devenit tot mai complexe. Inițial, activitățile de instruire puteau fi gestionate punctual, prin redistribuirea internă a sarcinilor. Însă, odată cu apariția noilor cerințe în domeniu, volumul de lucru și necesitatea unor instruiți continue, sectoriale și actualizate au depășit capacitatea operațională existentă. În timp, lipsa unei subdiviziuni dedicate a condus la instruiți fragmentate, niveluri inegale de conformare și dificultăți crescânde în monitorizarea implementării Legii nr. 308/2017.

În paralel, angajamentele asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la UE și recomandările MONEYVAL au evidențiat insuficiența capacităților SPCSB, iar inițiativele recente - cum ar fi crearea platformei naționale de instruire în parteneriat cu ASEM și INCE - au demonstrat necesitatea unei structuri interne care să coordoneze aceste procese. Evoluția problemei este așadar una progresivă, determinată de creșterea presiunilor externe și interne, de multiplicarea entităților raportoare și de amplificarea riscurilor de spălare de bani și finanțare a terorismului.

Dacă nu este adoptată o intervenție structurală, problema va continua să se agraveze. SPCSB nu va putea susține cerințele tot mai stricte ale procesului de aderare la UE, nici recomandările ulterioare ale MONEYVAL, ceea ce va afecta performanța instituțională și credibilitatea țării în evaluările internaționale. Entitățile raportoare vor continua să beneficieze de instruiți neuniforme, ceea ce va perpetua nivelurile inegale de conformare și va crea vulnerabilități sistemice în implementarea cadrului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. De asemenea, lipsa unei supravegheri coerente a conformării va îngreuna identificarea și reducerea deficiențelor sectoriale, accentuând riscurile asociate spălării banilor și finanțării terorismului.

În ansamblu, fără intervenție, problema va evolua spre o creștere a neconformităților, o diminuare a eficienței sistemului național și un risc sporit de nealiniere la standardele UE și FATF, cu consecințe directe asupra evaluărilor internaționale și asupra securității financiare a Republicii Moldova.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului:

Cadrul juridic actual care reglementează activitatea SPCSB și raporturile analizate este fundamentat în principal pe prevederile Legii nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pe Hotărârea Guvernului nr. 299/2018, care stabilește structura și efectivul-limită al instituției. Aceste reglementări conturează atribuțiile SPCSB în domeniul analizelor operaționale și strategice, cooperării interinstituționale și schimbului de informații, însă nu prevăd o subdiviziune dedicată instruirii

profesionale și supravegherii conformării din partea entităților raportoare. Deși Legea nr. 308/2017 atribuie SPCSB responsabilitatea de a emite orientări, recomandări și ghiduri, actualul cadru normativ nu oferă o bază instituțională suficientă pentru organizarea unui proces continuu și uniform de instruire și nici pentru monitorizarea sistematică a aplicării cadrului legal.

În consecință, principalele curențe ale cadrului normativ existent sunt:

- Lipsa unei reglementări explicite care să stabilească o subdiviziune cu atribuții în instruirea profesională în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, ceea ce face ca activitățile de formare să fie dispersate, neuniforme și lipsite de un mecanism instituțional de coordonare.
- Inexistența unui cadru procedural intern formalizat pentru monitorizarea gradului de conformare sectorială, care să derive din structura organizatorică.
- Insuficiența prevederilor referitoare la capacitatea SPCSB de a coordona un centru național de instruire, deși acest rol este prevăzut în documentele strategice ale Guvernului și în angajamentele internaționale.
- Absența unui suport normativ care să răspundă noilor cerințe internaționale, inclusiv cele privind activele virtuale, sancțiunile financiare internaționale și instruirea continuă obligatorie pentru entitățile raportoare.

Intervenția statului este condiționată și impusă de un set amplu de documente de politici și angajamente internaționale. În primul rând, Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova 2025–2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025, prevede expres crearea unui Centru de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, ca parte a reformelor din Subdomeniul 7.3 – Combaterea spălării banilor și investigațiile financiare. În al doilea rând, Programul național de aderare la Uniunea Europeană 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, stabilește obligații concrete privind consolidarea capacităților de instruire și armonizarea cu cerințele europene în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Pe plan internațional, recomandările MONEYVAL evidențiază necesitatea unui mecanism instituțional dedicat instruirii și dezvoltării profesionale, subliniind importanța capacităților interne ale SPCSB de a susține instruirii sectoriale și de a evalua conformarea entităților raportoare. Totodată, procesul de evaluare națională a riscurilor de spălare de bani și finanțarea terorismului a relevat necesitatea consolidării expertizei și standardizarea instruirilor.

În plus, Acordul de cooperare dintre SPCSB, ASEM și INCE, semnat la 1 octombrie 2025, reprezintă un document care prevede crearea unei platforme naționale de instruire continuă, însă implementarea acesteia necesită existența unei structuri instituționale interne dedicate coordonării și operării platformei.

În ansamblu, cadrul juridic actual nu oferă instrumentele instituționale adecvate pentru realizarea obligațiilor naționale și internaționale ale SPCSB în materie de instruire, supraveghere a conformării și gestionare a riscurilor în domeniu. Intervenția statului, prin modificarea HG nr. 299/2018 și crearea Serviciului supraveghere și formare profesională, este astfel necesară pentru a acoperi lacunele existente, pentru a asigura funcționarea viitorului Centru de instruire și pentru a răspunde exigențelor impuse de cadrul european și internațional.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat și realist).

Modificarea propusă urmărește consolidarea capacității instituționale a SPCSB prin crearea și operaționalizarea, până la 1 ianuarie 2026, a Serviciului supraveghere și formare profesională, care să asigure un proces continuu, coerent și profesionist de instruire și supraveghere a conformării entităților raportoare. Noua subdiviziune va avea misiunea de a transforma instruirea dintr-o activitate ocazională într-un proces sistematic, planificat și monitorizat, prin dezvoltarea și funcționarea platformei naționale de instruire în domeniul AML/CFT, create în parteneriat cu ASEM și INCE, cu obiectivul de a acoperi anual cel puțin 80% din entitățile raportoare și un număr minim de 500 de persoane instruite, prin programe specializate și adaptate riscurilor fiecărui sector.

Un alt obiectiv esențial îl constituie crearea unei baze metodologice unitare, prin elaborarea și publicarea reglementărilor și ghidurilor care să vizeze domeniile fundamentale ale legislației în domeniu: identificarea și verificarea beneficiarului efectiv, măsurile de cunoaștere a clientului, indicatorii de suspiciune, aplicarea sancțiunilor financiare internaționale, domeniul PEP și riscurile asociate activelor virtuale. Aceste materiale vor fi actualizate periodic, pentru a reflecta evoluțiile legislative și recomandările internaționale.

Totodată, modificarea urmărește instituirea unui mecanism permanent de monitorizare a conformării entităților raportoare, astfel încât, începând cu anul 2026, cel puțin jumătate dintre entitățile supravegheate să fie evaluate

anual din perspectiva gradului de implementare a cerințelor legale. Rezultatele acestor evaluări vor sta la baza unor rapoarte periodice privind deficiențele sectoriale și vor permite adoptarea de măsuri corective adecvate. Pe termen mediu, obiectivul central este creșterea nivelului de conformare sectorială cu minimum 50% până la sfârșitul anului 2027, prin instruire sistemică, sprijin metodologic și monitorizare continuă. Prin atingerea acestor obiective, structura nou creată va contribui decisiv la uniformizarea aplicării legislației în domeniu, la reducerea vulnerabilităților sectoriale și la alinierea Republicii Moldova la standardele europene și internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție.

Opțiunea de a nu interveni presupune menținerea structurii actuale a SPCSB, fără crearea unei subdiviziuni specializate pentru instruire și supravegherea conformării entităților raportoare. În acest scenariu, activitățile de instruire ar continua să fie desfășurate ocazional și neuniform, în funcție de resursele disponibile, fără o planificare strategică și fără un mecanism de monitorizare consistentă a implementării cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Lipsa unei intervenții ar perpetua nivelurile inegale de conformare în rândul entităților raportoare, ar limita capacitatea SPCSB de a răspunde obligațiilor internaționale și ar împiedica implementarea platformei naționale de instruire prevăzute în documentele guvernamentale. Pe termen mediu și lung, această opțiune ar duce la acumularea unor deficiențe structurale, menținerea vulnerabilităților sistemice și riscul de nealiniere la standardele UE și MONEYVAL.

b) Expuneți principalele prevederile proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate.

Proiectul de Hotărâre propune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 299/2018 prin suplimentarea efectivului-limită al SPCSB cu 3 funcții publice și crearea unei noi subdiviziuni – Serviciul supraveghere și formare profesională. Aceasta reprezintă principala prevedere a proiectului și soluția de bază pentru eliminarea cauzei majore identificate: lipsa unei structuri instituționalizate dedicate instruirii profesionale și monitorizării conformării entităților raportoare.

Noua subdiviziune preia, într-o formă specializată și continuă, atribuțiile care până în prezent erau dispersate între mai multe servicii ale SPCSB, fără coordonare unitară. Serviciul supraveghere și formare profesională va avea responsabilitatea directă de organizare, coordonare și desfășurare a instruirilor, de elaborare a materialelor metodologice și ghidurilor practice, precum și de evaluare sistematică a modului în care entitățile raportoare implementează cerințele Legii nr. 308/2017. Astfel, proiectul abordează în mod direct deficitul de capacitate structurală care a generat problema și răspunde necesității de a transforma instruirea dintr-o activitate ocazională în una continuă, planificată și monitorizată.

Proiectul introduce, totodată, un mecanism instituțional clar pentru îndeplinirea obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova. Prin crearea Serviciului, SPCSB va avea capacitatea efectivă de a susține cerințele impuse prin documentele strategice ale Guvernului – Agenda de reforme 2025–2027 și Programul național de aderare la UE 2025–2029 – care prevăd expres dezvoltarea unui centru național de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Noua subdiviziune va asigura suportul tehnic și operațional necesar pentru funcționarea platformei de învățare continuă dezvoltate în parteneriat cu ASEM și INCE și va contribui la implementarea recomandărilor MONEYVAL privind consolidarea instruirii și supravegherii conformării.

Pe lângă atribuțiile de instruire, proiectul prevede consolidarea activităților de supraveghere a conformării, oferind SPCSB dreptul și capacitatea de a evalua periodic nivelul de implementare a cerințelor legale de către entitățile raportoare, de a identifica deficiențele sectoriale și de a formula recomandări specifice pentru remedierea acestora.

Prin aceste măsuri, proiectul acoperă întregul spectru de soluții necesare: reorganizarea structurală a SPCSB, creșterea capacității operaționale, instituționalizarea instruirii, standardizarea metodologiei, consolidarea supravegherii conformării și asigurarea implementării angajamentelor internaționale.

Impactul proiectului este, astfel, unul structural și strategic: instituția dobândește instrumentele necesare pentru a funcționa eficient într-un cadru legislativ și instituțional în continuă evoluție, se reduc vulnerabilitățile sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, iar Republica Moldova își consolidează poziția și credibilitatea în procesul de aderare la Uniunea Europeană și în evaluările internaționale.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare.

În procesul de analiză au fost evaluate mai multe opțiuni alternative, însă acestea nu au fost considerate viabile. Redistribuirea internă a atribuțiilor între subdiviziunile existente nu poate acoperi volumul de activitate necesar instruirii continue și monitorizării conformării, riscând să afecteze funcțiile de bază ale SPCSB. Externalizarea instruirilor către instituții academice sau organizații externe nu asigură controlul instituției asupra conținutului tehnic, nu permite monitorizarea conformării și nu răspunde obligațiilor asumate de Republica Moldova în documentele strategice naționale și internaționale. De asemenea, constituirea unui grup de lucru permanent nu poate suplini funcțiile administrative și operaționale necesare unei supravegheri sistematice. În consecință, aceste opțiuni nu oferă soluții sustenabile și nu adresează cauzele structurale ale problemei. Crearea unei subdiviziuni dedicate rămâne singura intervenție eficientă și adecvată pentru asigurarea instruirii continue și supravegherii conformării entităților raportoare.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate.

În starea actuală, fără o subdiviziune specializată, SPCSB beneficiază doar de câteva avantaje limitate, precum menținerea structurii existente fără costuri suplimentare și posibilitatea organizării ocazionale a unor instruirii punctuale. Aceste efecte pozitive sunt însă reduse și nu răspund cerințelor actuale ale cadrului legal în domeniu. În schimb, efectele negative sunt semnificative și structurale. Lipsa unui proces continuu și coordonat de instruire generează un nivel inegal de conformare în rândul entităților raportoare, iar absența unui mecanism intern de monitorizare sistematică face imposibilă identificarea și corectarea deficiențelor sectoriale. Această situație afectează eficiența întregului sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și crește vulnerabilitățile operaționale.

Pe termen mediu și lung, fără intervenție, aceste efecte negative se vor amplifica: disparitățile de conformare vor crește, riscurile de neaplicare a legislației vor deveni mai pronunțate, iar Republica Moldova riscă să nu îndeplinească cerințele internaționale și obligațiile asumate în procesul de aderare la UE și în evaluările MONEYVAL.

În ansamblu, evoluția stării actuale este una negativă, cumulativă și accelerată, justificând necesitatea intervenției prin crearea Serviciului supraveghere și formare profesională în cadrul SPCSB.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

Implementarea opțiunii recomandate, care prevede crearea Serviciului supraveghere și formare profesională și suplimentarea efectivului-limită al SPCSB cu 3 unități, generează un ansamblu de impacturi predominant pozitive pentru instituție, entitățile raportoare și întregul sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Cel mai important efect pozitiv îl constituie consolidarea capacității instituționale a SPCSB, care dobândește, pentru prima dată, o structură dedicată instruirii și supravegherii conformării. Această schimbare permite profesionalizarea și sistematizarea procesului de formare, transformându-l dintr-o activitate ocazională într-un mecanism continuu, planificat și monitorizat. Calitatea instruirilor va crește, iar entitățile raportoare vor beneficia de ghiduri, materiale metodologice și suport constant, ceea ce va conduce la o aplicare mai uniformă și mai riguroasă a cerințelor Legii nr. 308/2017.

Un impact pozitiv major se reflectă asupra entităților raportoare din sectorul financiar bancar, non-bancar și al liber-profesioniștilor, care vor avea acces la instruirii adaptate riscurilor specifice fiecărui domeniu. Ca urmare, nivelul lor de conformare va crește, iar riscurile de neaplicare sau aplicare incorectă a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor vor scădea. Acest progres va contribui la îmbunătățirea calității raportării tranzacțiilor suspecte, la o mai bună identificare a beneficiarului efectiv și la consolidarea mecanismelor interne de control. Totodată, noua subdiviziune va putea evalua periodic modul în care entitățile raportoare respectă cerințele legale, fapt care va permite identificarea din timp a deficiențelor sectoriale și adoptarea unor măsuri corective adecvate.

Impacturile pozitive se extind și asupra poziției Republicii Moldova în raport cu partenerii internaționali. Crearea noii subdiviziuni sprijină implementarea angajamentelor asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană și îndeplinirea recomandărilor formulate de MONEYVAL, contribuind la creșterea credibilității țării în evaluările internaționale.

Aceste beneficii sunt însoțite de anumite costuri din bugetul de stat. Astfel, apare necesitatea alocării resurselor bugetare pentru finanțarea celor trei funcții suplimentare. De asemenea, SPCSB va trebui să realizeze o serie de ajustări administrative, precum modificarea organigramei, actualizarea statelor de personal și revizuirea

regulamentelor interne. Aceste costuri sunt însă limitate, ușor de gestionat și complet justificate de beneficiile instituționale și de necesitatea îndeplinirii obligațiilor internaționale.

Un alt impact secundar este acela că entitățile raportoare vor trebui să dedice timp participării la instruire și implementării măsurilor recomandate. Deși poate fi perceput ca un efort suplimentar, în realitate această investiție conduce la reducerea riscurilor operaționale și la creșterea siguranței juridice pentru fiecare entitate. În ansamblu, impacturile opțiunii recomandate sunt categoric pozitive și semnificativ superioare oricăror costuri implicate. Noua subdiviziune oferă SPCSB instrumentele necesare pentru a-și îndeplini pe deplin mandatul legal, contribuie la creșterea conformării sectoriale, reduce vulnerabilitățile sistemului național și aliniază Republica Moldova la standardele europene și internaționale. Beneficiile instituționale, operaționale și reputaționale sunt durabile, justificând pe deplin intervenția propusă.

Pentru asigurarea funcționalității eficiente a noii subdiviziuni, se propune ca cele trei unități de personal din cadrul Serviciului supraveghere și formare profesională să fie încadrate în categoria funcționarilor publici cu statut special. Necesitatea acestui statut derivă din complexitatea și sensibilitatea atribuțiilor ce urmează a fi exercitate. Pe lângă organizarea și coordonarea instruirilor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, funcționarii vor avea responsabilități directe de supraveghere a entităților raportoare, evaluare a conformării cu cerințele legale și identificare a deficiențelor sectoriale. Aceste activități implică acces la informații sensibile, interacțiune cu sectoare cu risc sporit și aplicarea unor metodologii tehnice specifice, ceea ce impune un nivel ridicat de profesionalism și integritate.

În acest sens, este esențial ca posturile să fie ocupate de specialiști cu experiență vastă și competențe avansate în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Practica instituțională arată că atragerea unor astfel de profesioniști este dificilă în lipsa unui statut adecvat, corespunzător naturii și responsabilităților funcției.

Prin urmare, stabilirea acestor funcții ca funcționari publici cu statut special nu reprezintă doar o opțiune organizatorică, ci o condiție indispensabilă pentru buna funcționare a noii subdiviziuni. Această abordare garantează disponibilitatea resurselor umane competente, crește eficiența activităților de supraveghere și instruire și contribuie direct la consolidarea capacității instituționale a SPCSB în contextul obligațiilor asumate la nivel național și internațional.

Pentru suplinirea numărului de personal cu 3 unități în cadrul Serviciului, pentru anul 2026 este necesară suma de 1 405 320,84 lei (inclusiv CNAS 29%). Cheltuielile de personal respective urmează a fi acoperite din bugetul de stat.

Corespunzător, pentru necesitățile de suplinire a efectivului Serviciului cu 6 unități de personal, se prezintă calculele necesare pentru alocarea mijloacelor financiare suplimentare la limitele stabilite pentru anii 2024-2026, după cum urmează:

Nr. d/0	Denumirea subdiviziunii	Nivelul de studii	CALCUL FUNCȚII NOI						
			Nr. Funcții Noi	Salariu	Sporuri	Spor performanță	Spor specific 120%	Cu spor de 120%	Sursa buget
1.	Șef serviciu	superioare	1	15.430,00	200,00	1543,00	18516	35689,00	35689,00
2.	Inspector principal	superioare	1	12.500,00	200,00	1250,00	15000	28950,00	28950,00
3.	Inspector superior	superioare	1	11.280,00	200,00	1128,00	13536	26144,00	26144,00
	TOTAL		3					90783,00	90783,00
	TOTAL CNAS (29%)								315924,84
	Total pt 12 luni								1405320,84

Total numărul de unități fpss: 3

Bugetul necesar pentru acoperirea cheltuielilor de personal pentru funcțiile noi propuse va constitui suma de: 1 405 320,84 lei (inclusiv CNAS - 29%).

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea.

-

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta.

Pentru opțiunea recomandată riscuri nu au fost identificate.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi.

Nu este cazul.

Concluzie:

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați.

Opțiunea recomandată, care prevede crearea Serviciului supraveghere și formare profesională, a fost selectată deoarece este singura capabilă să atingă integral obiectivele stabilite și să înlăture cauzele structurale ale problemei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Această soluție instituie un mecanism permanent și profesionist de instruire și supraveghere, necesar pentru aplicarea unitară a cadrului legal și pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană și în evaluările MONEYVAL.

Beneficiile generate - creșterea nivelului de conformare a entităților raportoare, consolidarea capacității SPCSB și reducerea riscurilor aferente spălării banilor și finanțării terorismului - depășesc cu mult costurile, care sunt limitate în principal la finanțarea a trei funcții publice și la ajustări administrative. Impactul negativ asupra părților interesate este minim, fiind restrâns la efortul moderat al entităților raportoare de a participa la instruire. Comparativ cu opțiunile alternative (redistribuire internă, externalizare sau grupuri de lucru), această intervenție oferă cel mai bun raport cost-beneficiu, are cel mai redus impact negativ și este singura capabilă să asigure un proces coerent, continuu și eficient de instruire și supraveghere în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Prin urmare, opțiunea recomandată este justificată și reprezintă soluția cea mai adecvată pentru consolidarea sistemului național.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare.

Adoptarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 299/2018, nu va necesita modificarea altor acte normative. Odată cu adoptarea proiectului vor fi demarate activitățile ce țin de executarea acestui act normativ, în contextul structurii și organigramei aprobate: completarea și avizarea statului de personal; elaborarea și aprobarea schemei de încadrare; demararea procedurilor de personal; elaborarea și aprobarea regulamentelor organizare și funcționare a subdiviziunilor interne; elaborarea, coordonarea și aprobarea fișelor de post, precum și alte măsuri necesare în acest sens.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea.

Monitorizarea implementării proiectului se va realiza prin următorii indicatori de performanță, formulați integral fără abrevieri:

1. Indicatori privind activitățile de instruire

- Numărul total de instruirii organizate anual în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

- Numărul total de persoane instruite anual.

- Procentul entităților raportoare care participă anual la instruire.

2. Indicatori privind materialele metodologice

- Numărul de ghiduri și materiale explicative elaborate anual.

- Frecvența actualizării materialelor metodologice existente.

3. Indicatori privind monitorizarea conformării entităților raportoare

- Procentul entităților raportoare evaluate anual cu privire la gradul de implementare a cerințelor legale.

- Numărul rapoartelor anuale de evaluare a conformării elaborate de SPCSB.

- Numărul deficiențelor identificate și corectate în urma evaluărilor efectuate.

5. Indicatori privind impactul asupra conformării la cerințele legale

- Creșterea nivelului general de conformare al entităților raportoare față de situația de referință.

- Îmbunătățirea calității rapoartelor privind tranzacțiile suspecte și tranzacțiile în numerar, măsurată prin numărul raportărilor relevante și complete.

- Reducerea numărului de neconformări repetate constatate în evaluările anterioare.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.

Evaluarea actului normativ propus urmează a fi efectuată peste un an de la intrarea acestuia în vigoare. Evaluarea se va face în baza indicatorilor de performanță stabiliți supra, cu reflectarea acestora în raportul anual de activitate a Serviciului.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă.

Cancelaria de Stat;
Ministerul Finanțelor;
Ministerul Justiției;
Centrul Național Anticorupție.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților.

Proiectul a fost plasat pe portalul guvernamental <https://particip.gov.md/ro>, precum și pe pagina-web oficială a Serviciului <http://spcsb.gov.md/ro>.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat).

Opinia autorităților publice și altor subiecți interesați va fi obținută ca urmare a înaintării proiectului spre avizare, respectiv procesul consultării publice. Obiecțiile și propunerile recepționate vor fi reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	0
povara administrativă	0	0	0
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	0
competitivitatea afacerilor	0	0	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	0
concurența pe piață	0	0	0
activitatea de inovare și cercetare	0	0	0
veniturile și cheltuielile publice	0	0	0
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	0
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	0
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	0
situația macroeconomică	0	0	0
alte aspecte economice	0	0	0
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	0
nivelul de salarizare	0	0	0
condițiile și organizarea muncii	+1	0	0
sănătatea și securitatea muncii	0	0	0
formarea profesională	0	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	0
nivelul veniturilor populației	0	0	0
nivelul sărăciei	0	0	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	0
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	0

partidele politice și organizațiile civice	0	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	0
modul sănătos de viață al populației	0	0	0
nivelul criminalității și securității publice	+1	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	0
nivelul și calitatea educației populației	0	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	0
discriminarea	0	0	0
alte aspecte sociale	0	0	0

De Mediu

clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	0
calitatea aerului	0	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	0
biodiversitatea	0	0	0
flora	0	0	0
fauna	0	0	0
peisajele naturale	0	0	0
starea și resursele solului	0	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	0
consumul și producția durabilă	0	0	0
intensitatea energetică	0	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0	0
bunăstarea animalelor	0	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	0
utilizarea terenurilor	0	0	0
alte aspecte de mediu	0	0	0

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea “a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b1) și, după caz, b2), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul de act normativ Nota informativă la proiect
--

Andrian MUNTEANU

Director